

Så här **mycket kostar** **kvalitetsbrister i torkningen**

”Spånkullen”, exempelsågverk

Det fiktiva sågverket Spånkullen producerar 95 000 m³ sågade trävaror per år. Följande kvalitetsbristkostnader är beräknade årliga kostnader baserat på den årsproduktionen och utgående från svenska förhållanden.

**KOSTNAD FÖR ÖKAD
SPRICKBILDNING 5 %**

2,9 Mkr

nedklassning, 2 kvalitetsklasser

7,1 Mkr

om den spruckna volymen
görs till flis

**KOSTNAD FÖR ÖKAD
FUJKVOTSSPRIDNING 1 %**

1,5 Mkr

**KOSTNAD FÖR
ÖVERTORKNING 2 %**

0,5 Mkr

**KOSTNAD
KVALITETSBRIST:**

0–150 kr/m³ sågad vara

**KOSTNAD
ENERGIFÖRBRUKNING:**

Ca 65 kr/m³ sågad vara

**KAPACITET
(INVESTERINGSKOSTNAD):**

Ca 35 kr/m³ sågad vara

Kvalitetsbristkostnader kan uppstå på många håll i ett sågverk. Såväl timmerhantering, justering, lagerhantering som virkestorkning kan medföra att marginalen minskar eller i värsta fall helt raderas ut. Valutec har studerat vilka faktorer som orsakar kvalitetsbristkostnader under torkning, och några av de viktigaste resultaten kan du se här ovan.

– Vi vill att träets fulla värde ska kunna tas tillvara. Därför har vi som enda leverantör utvecklat ett styrsystem, under namnet Valmatics, där användaren kan optimera virkestorkningen utgående från kvalitet, kapacitet och energiförbrukning, säger John Karbin, automationschef på Valutec.

Siffrorna visar tydligt hur viktigt det är att ha ett särskilt starkt fokus på kvalitet i torkprocessen.

– Valmatics är baserat på omfattande fältstudier om hur träet beter sig under torkprocessen och om hur vi tillför energi där det gör störst nytta, säger John.

Sågverk som gått från enklare styrsystem till att fullt ut använda Valmatics har för vissa dimensioner kunnat halvera energikostnaden, samtidigt som man behållit en hög kvalitet. Även utrustningen spelar roll – genom att utrusta virkestorken med värmeåtervinning kan ytterligare upp till 20 % energi kapas bort.

Den typ av virkestork ett sågverk väljer spelar också en stor roll. Kanaltorkar, vars främsta fördelar är

en hög kapacitet, har blivit allt populärare även utanför Norden. Med ett bra kapacitetsutnyttjande kan kostnaden per torkad kubikmeter vara upp till femton procent lägre i en kanaltork än i en kammartork, vilket gör dem intressanta för sågverk som har ett jämnt och stadigt inflöde av timmer.

”Vi vill att träets fulla värde ska kunna tas tillvara.”